

Crna Gora
Generalni sekretarijat Vlade
Služba za odnose s javnošću

Adresa: Karađorđeva bb,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 848
fax: +382 20 482 938
www.gov.me

11. novembar 2018.

Predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković – Obraćanje građanima povodom 100 godina od završetka Prvog svjetskog rata

Poštovane građanke i građani Crne Gore,

Na današnji dan, prije tačno sto godina, završen je Prvi svjetski rat, jedan od najsmrtonosnijih sukoba u novijoj istoriji, koji je odnio oko 40 miliona života, proizveo do tada nezapamćena razaranja, a njegov glavni politički rezultat bila je nova teritorijalna podjela Evrope.

Nestala su dotadašnja carstva, a na njihovim ruševinama stvoren je veliki broj novih država.

Samo jedna zemlja koja se dosljedno i hrabro borila na strani pobjedničkih sila Antante, i teško stradala u toj borbi, ostala je bez državnog imena i zadugo bez pomena u toj novoj Evropi.

Zato je 11. novembar 1918. u crnogorskom pamćenju datum koji nosimo sa podijeljenim osjećanjima.

Dan velike istorijske pobjede moderne Evrope, kojoj je i Crna Gora sa svojih tadašnjih manje od 400 hiljada stanovnika priložila oko 20 hiljada žrtava – datum je pijeteta prema svim tim žrtvama. Ali nažalost i datum nakon kojeg je sa svjetske mape nestalo ime Crne Gore, datum koji nas podsjeća na tragičnu nepravdu koja nam je učinjena od strane sila pobjednica Velikog rata.

Nema sličnog primjera – ni manje zemlje, ni većih žrtava na pobjedničkoj strani istorije; ali ni teže nepravde i surovije kazne prema jednoj zemlji i jednom narodu.

Istorijske činjenice ukazuju da se, u jednom dijelu, i sama Crna Gora nije snašla u tim prelomnim godinama uoči i tokom Prvog svjetskog rata. Desetkovana vojska u dva balkanska rata; žrtvovana na Mojkovcu zarad spašavanja srpske vojske u povlačenju; a potom – kakve li nepravde! – predata u ruke srpskoj komandi.

Sve je to olakšalo vojno sprovođenje političke ideje saveznika o nestanku crnogorske države i njene dinastije. Način na koji je tadašnja Kraljevina Srbija realizovala takvu ideju – bio je nezakonit i nelegitiman, pokriven plaštom nelegalne „Podgoričke skupštine“, koja nije mogla donositi odluke o državno-pravnom statusu Crne Gore. A donijela ih je, a sa njima je stigao i teror kojim je godinama održavano nasilno ukidanje crnogorske države, zavivši u crno hiljade naših porodica.

Skoro devet decenija trebalo je Crnoj Gori da ispravi državnu i nacionalnu katastrofu koja je zadesila na kraju Prvog svjetskog rata. Danas u Parizu, sto godina kasnije, na onom istom mjestu na kome 1918. godine nije bilo mjesta za crnogorskog suverena, niti za crnogorsku zastavu – i suštinski, i simbolički Crna Gora se vratila tamo gdje i pripada.

Postovani građani Crne Gore,

Kada se danas, sa obnovljenom državnošću, sa nespornim mjestom u društvu najrazvijenijih država modernog svijeta, prisjećamo tegobnih vremena od prije jednog vijeka – dužnost nam je da na ovaj dan odamo počast svim žrtvama borbe za crnogorsku slobodu, za njeno državno i nacionalno dostojanstvo.

Na njihovoj herojskoj žrtvi iznikli su temelji na kojima je obnovljena naša država.

Njihova žrtva nas obavezuje da i danas čvrsto i odlučno branimo ono za šta su položili svoje živote: čast i dostojanstvo naše jedine otadžbine Crne Gore.

Neka im je vječna slava i hvala!

Kontakt: Služba za odnose s javnošću Vlade Crne Gore

T: +382 20 482 828

F: +382 20 482 938

E: pr@gov.me